

тлі ожиріння.

Таким чином, за умов поєднаної дії хронічного стресу та глутамат-індукованого ожиріння відбувається посилення деполімеризації макромолекул неколагенових білків сполучної тканини пародонта, яка максимально виражена у порівнянні з порційними впливами.

ПОРУШЕННЯ КРОВОПОСТАЧАННЯ ОКОРУХОВИХ М'ЯЗІВ ЯК ОДНА З ПРИЧИН КОСОКОСТІ

*Цимбал М. М., Сухонос Р. О.
Харківський національний медичний університет*

Окорухові м'язи – це група м'язів, які необхідні для узгоджених рухів очних яблук. Це забезпечує якісний, об'ємний зір. До очного яблука прикріплюються 6 окорухових м'язів: 4 прямих (верхній, нижній, латеральний, медіальний) та 2 косих (верхній, нижній), що «отримали свою назву завдяки специфічному ходу м'яза в орбіті, а також особливостям кріплення до очного яблука» [1]. Усі м'язові волокна іннервуються великою кількістю нервових закінчень (n. oculomotorius, n. trochlearis, n. abducens), що гарантує особливу чіткість, точність та високу швидкість рухів.

Нормальна робота м'яза залежить не лише від наявності нервових закінчень, а й від достатнього кровопостачання. Головна роль відводиться очній артерії (a. ophthalmica), одній з гілок внутрішньої сонної артерії. Від неї відходять всі основні гілки, серед яких і м'язові артерії. Аa. musculares зазвичай представлені двома більш-менш великими стовбурами – верхнім (для м'яза, що піднімає верхню повіку, верхнього прямого і верхнього косого м'язів) і нижнім (для інших окорухових м'язів). Також в кровопостачанні верхнього прямого та косого окорухових м'язів бере участь слізна артерія a. lacrimalis.

Причин порушення кровопостачання окорухових м'язів досить багато. Насамперед це тромбози, стенози, атеросклерози в сегментах внутрішньої сонної артерії, спричинені надлишковою вагою, цукровим діабетом, шкідливими звичками. «Скроневий артеріт, фібромускулярна дисплазія, хвороба Бехчета, спадковість, підвищений артеріальний тиск, вік, малорухливий спосіб життя – це найголовніші фактори, що впливають на кровопостачання окорухових м'язів». [3]

Як правило, першими симптомами порушення кровопостачання будуть короточасний та раптовий біль в ділянці ока, біль при рухах очним яблуком, важкість у повіках. Спочатку можна і не зрозуміти, що це симптоми саме порушеного кровопостачання, тому варто відразу звернутися до фахівця.

Одним із наслідків неправильного функціонування

окорухових м'язів є косоокість. Косоокість (страбізм) – «це періодичне або постійне відхилення зорової осі одного або обох очей від загальної точки фіксації, яке супроводжується порушенням бінокулярного зору і значним зниженням гостроти зору на оці, що косить». [5] Окрім порушеного кровопостачання, страбізм може бути спричинений мозковими травмами, підвищеним навантаженням як фізичного, так і психічного характеру, стресом, впливом інфекції тощо.

Лікування косоокості має проходити винятково під наглядом спеціаліста. Одним з фізіотерапевтичних методів лікування є систематичне виконання комплексу вправ для окорухових м'язів. Ці вправи спрямовані на навантаження ослаблених м'язів до нормального стану. За статистичними даними, пацієнти, що регулярно виконували окорухову гімнастику, проходили реабілітацію на 3 місяці швидше ніж ті, хто її не виконував. Якщо терапевтичні методи не приносять бажаних результатів, проводять ряд хірургічних операцій. До хірургічного лікування відносять «рецесію (перетин м'яза у місці його прикріплення і переміщення його таким чином, щоб послабити його дію), часткову міотомію (часткове висічення частини м'язових волокон)); резекцію (висічення ділянки ослабленого м'яза поруч з місцем прикріплення з подальшою фіксацією укороченого м'яза), теноррафію (укорочення м'яза шляхом утворення складки в зоні м'язового сухожилля)». [2]

Таким чином, порушення кровопостачання окорухових м'язів може спричинити косоокість. Використавши проблему, можна досягти ефективного та правильного лікування цієї хвороби. Щорічно хворіє на страбізм «від 3 до 7 % населення України, та в 80% випадків саме порушення функціонування окорухових м'язів є головною причиною» [5].

Література

1. Все про зір [Електронний ресурс] – Режим доступу: kompendium.com.ua (дата звернення 09.10.2021) – <http://kompendium.com.ua/ua/myshcy-glaza.html>
2. Кухаренко Д.В. . Побудова комп'ютерної системи для прогнозування результату оперативних втручань на окорухових м'язах людини / Кухаренко Д.В. // Радіотехніка. – 2015. – С. 73-78 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nure.ua/wp-content/uploads/2015/Scientific_editions/182/13.pdf
3. Мамиконян В. Р., Гавриленко А. В., Галоян Н. С., інші. Глазной кровоток при патологии сонных артерий / Мамиконян В. Р., Гавриленко А. В., Галоян Н. С., інші // Вісник офтальмології. – 2015. – С. 19-25 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.mediasphera.ru/issues/vestnik-ofthalmologii/2015/2/downloads/ru/260042-465X2015024>
4. Оберіг [Електронний ресурс] – Режим доступу: oberig.ua (дата звернення 09.10.2021) – <https://oberig.ua/ru/disease/kosookist-174>

5. Wikipedia.org [Електронний ресурс] – Режим доступу: ru.wikipedia.org (дата звернення 09.10.2021) – <https://ru.wikipedia.org/wiki/Косоглазие>

ВАКЦИНАЦІЇ ПРОТИ COVID-19 МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Чечотіна С. Ю.¹, Кундій Ж.П.¹, Коваль А.А.²

¹Полтавський державний медичний університет

*²Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка*

Вакцинація – найбільш ефективний, безпечний і доступний метод зниження рівня інфекційної захворюваності [2]. Успіхи медицини останнього десятиліття дозволили розробити нове покоління вакцин, які попереджають інфекції, що недавно вважалися некерованими. Вакцинація в Україні проводиться у відповідності до чинних законів та наказів Міністерства охорони здоров'я України. Відповідно до статті 10 Закону України «Обов'язки громадян у сфері охорони здоров'я» громадяни України зобов'язані піклуватись про своє здоров'я та здоров'я дітей, не шкодити здоров'ю інших громадян; у передбачених законодавством випадках проходити профілактичні медичні огляди і робити щеплення [3]. На сьогодні актуальним є питання вакцинації проти COVID-19. Коронавірусне захворювання (COVID-19) – це інфекційна хвороба, яку спричиняє вірус SARS-CoV-2. Глобальна пандемія вже призвела до загибелі сотень тисяч пацієнтів і порушила звичний хід життя мільярдів людей. Розробка та впровадження вакцини проти COVID-19 не тільки допоможе зменшити масштаби трагедії й стримати пандемію, а й попередить збитки для світової економіки. Особливої актуальності останнім часом набувають питання контролю інфекційних захворювань серед працівників системи охорони здоров'я [4].

Мета роботи – дослідити ступень охоплення вакцинацією проти COVID-19 здобувачів ОПП Сестринська справа першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 223 «Медсестринство», які працюють у закладах охорони здоров'я.

Матеріал та методи дослідження. За допомогою Google-платформи проведено опитування серед здобувачів освіти, які навчаються за заочною (дистанційною) формою на базі Навчально-наукового медичного інституту Полтавського державного медичного університету, які були поділені на дві групи. Перше опитування щодо бажання вакцинуватися проведено у терміни грудень 2020 р. – січень 2021 р. Друге опитування щодо проходження вакцинації проведено у жовтні 2021 р. До першої групи увійшли студентки I курсу. Серед 7 здобувачів освіти в опитуванні брали участь 6 студенток. До другої групи включено студенток II курсу. Серед 13